

Frokostseminar: Ansvar og plikter ved sykdom og sykefravær

9. oktober 2024

Digitaliserings- og
forvaltningsdepartementet

Stat

akademikerne

Unio

Agenda:

09.00

Velkommen

v/ Marianne Kringlebotn, forhandlingssjef, Econa

09.10

Utviklingen i sykefraværet til unge arbeidstakere innen statlig forvaltning

v/ Lene Lehmann Moberg, seniorrådgiver, Arbeids- og velferdsdirektoratet

09.40

Hvordan jobbe for å få ned sykefraværet i et IA-perspektiv!

v/ Ellen Overvik, avdelingsleder, og Rune Skjefstad, IA-rådgiver, NAV Arbeidslivssenter Oslo

10.00

Takk og farvel

Utviklingen i sykefraværet til unge arbeidstakere innen statlig forvaltning

2. kvartal 2024

Lene Lehmann Moberg

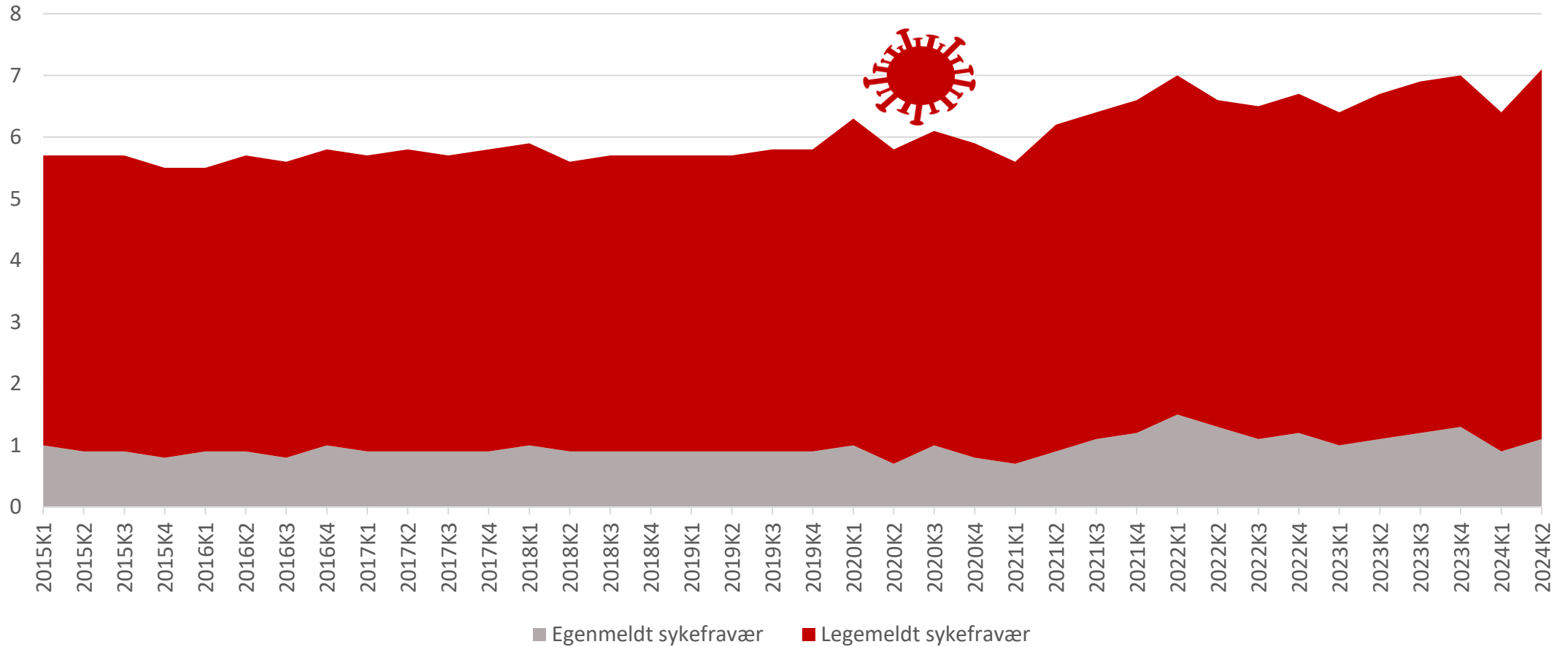
Seniorrådgiver

Kunnskapsavdelingen/ statistikkseksjonen

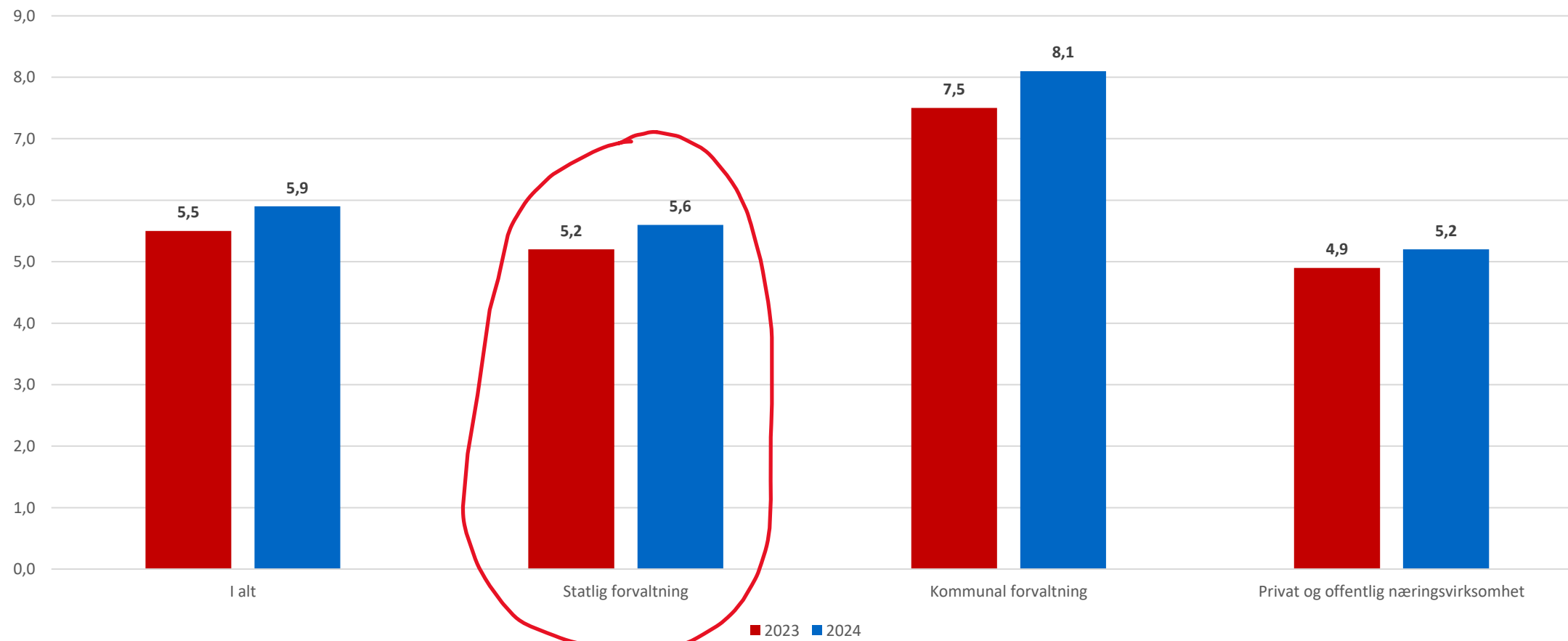
Agenda

- Utviklingen i **legemeldt sykefravær** de siste **22 år** for arbeidstakere **under 40 år** innen **statlig forvaltning**.
- Hvilke variabler i **sykefraværsprosenten** har endret seg det siste året?
- Uniformerte yrker.
- Hvilke **diagnoser** forklarer mest av økningen i sykefraværet for denne gruppen?
- Vi løfter blikket fra tallene til menneskene. Muligheter for **tilrettelegging** på arbeidsplassen ved **psykiske lidelser** og ved **muskel og skjelettlidelser**.

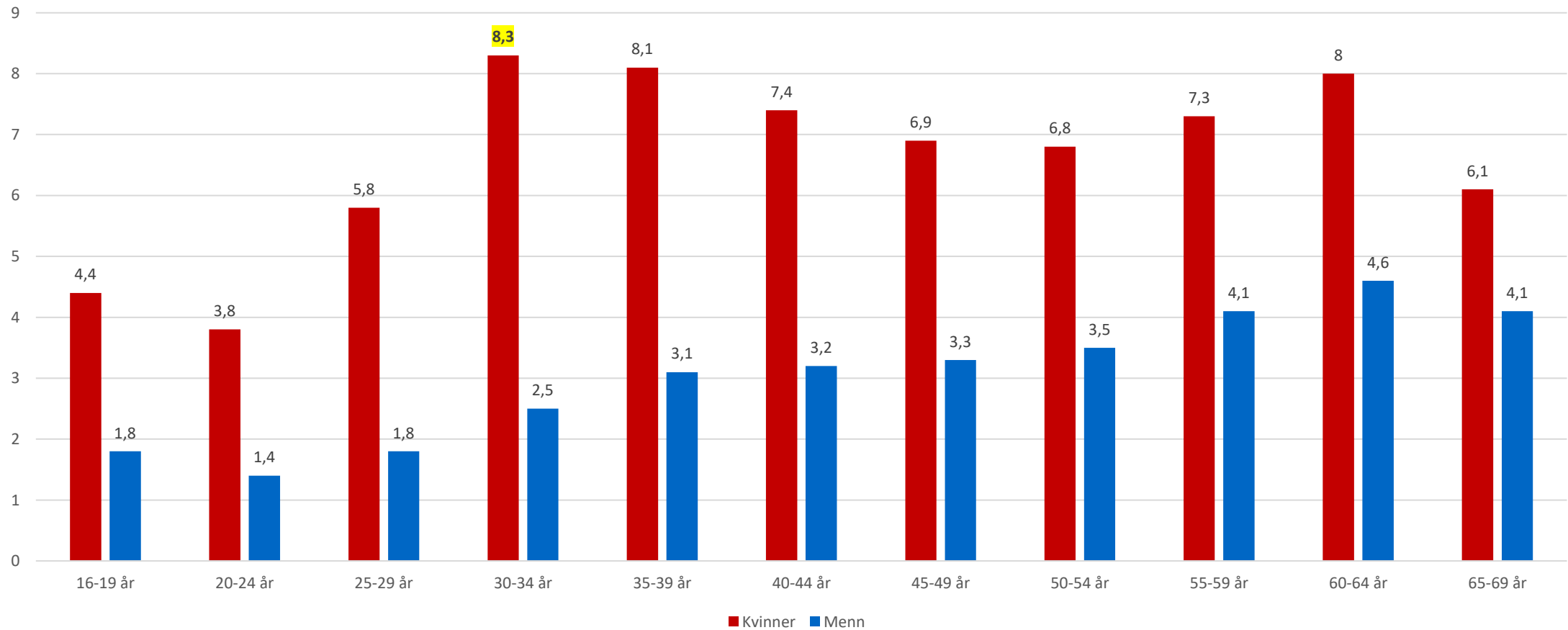
Det totale sesongjusterte sykefraværet i Norge

Sykefraværsprosent etter sektor

Alder og kjønn innen statlig forvaltning

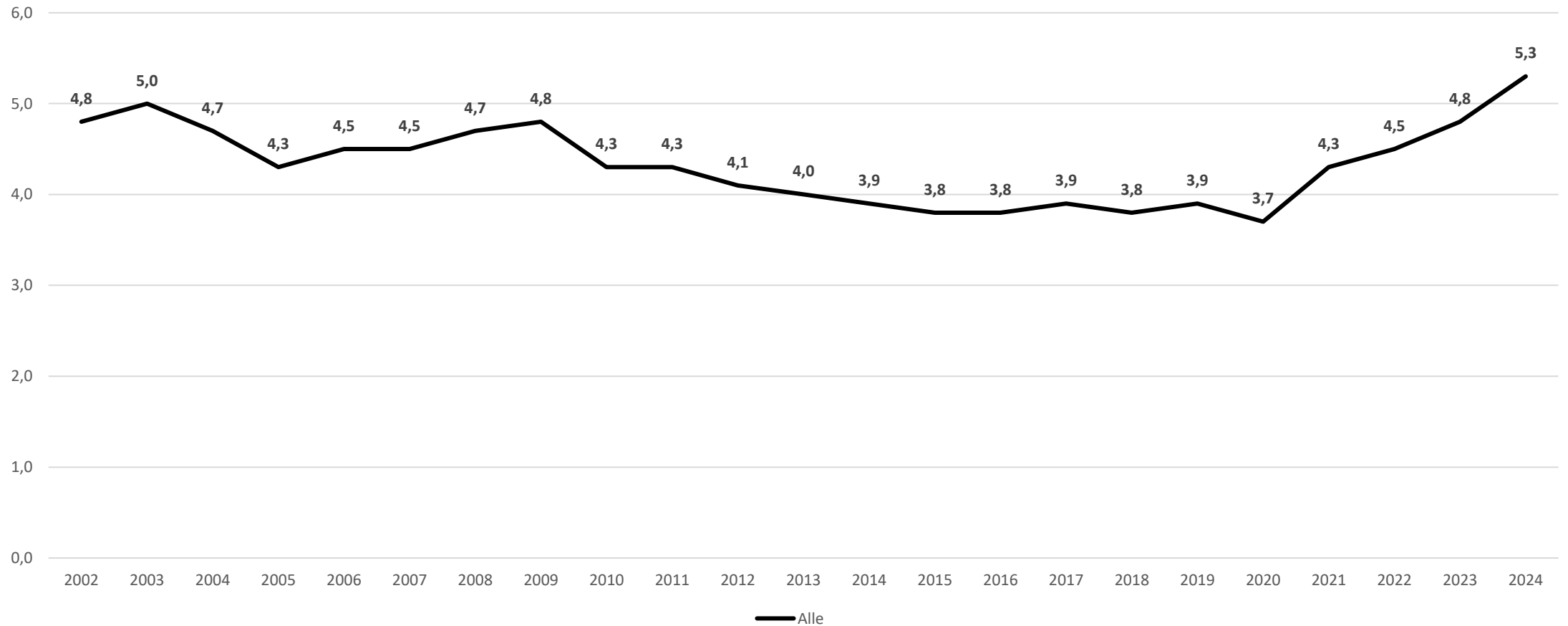

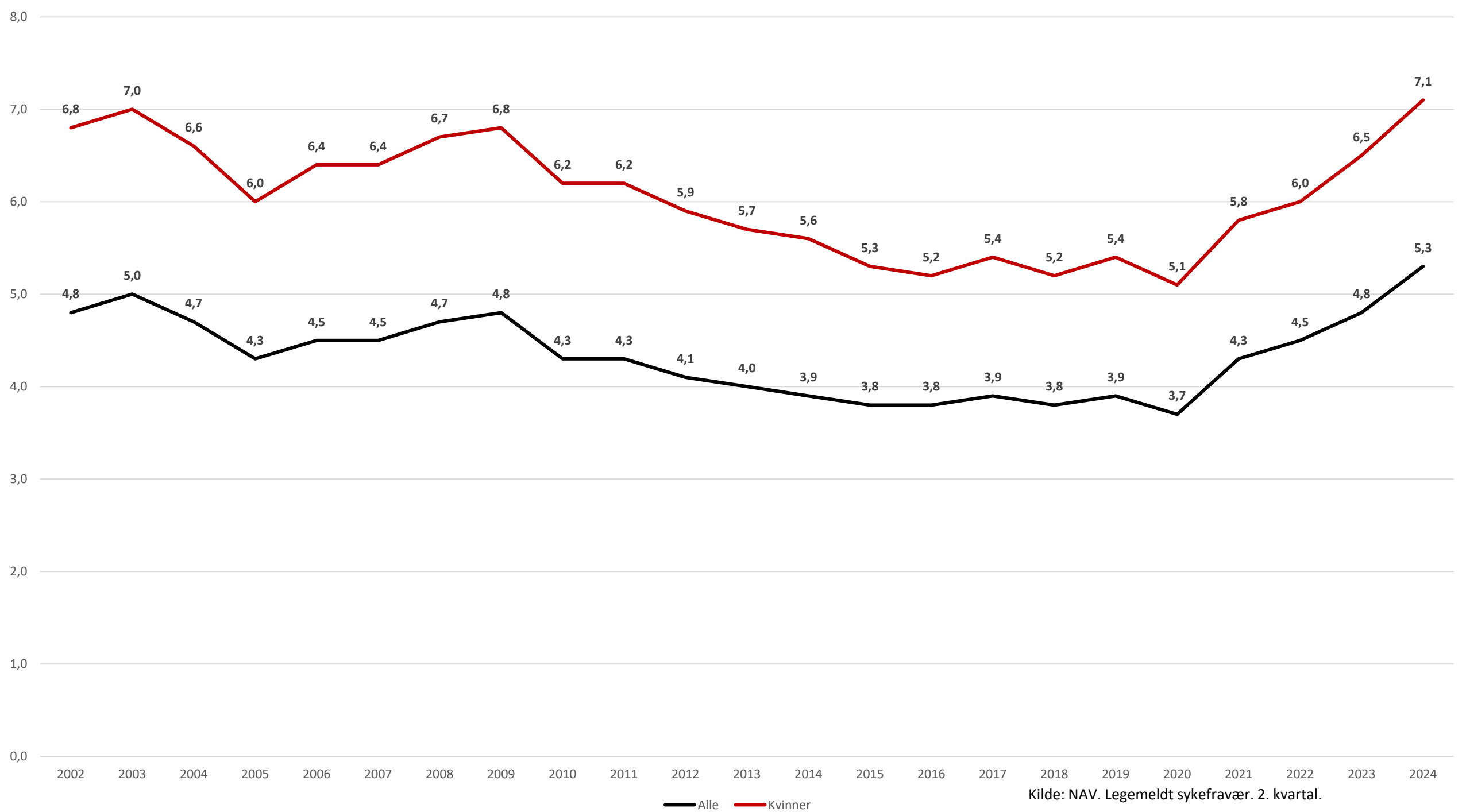
Aldersgrupper innen statlig forvaltning

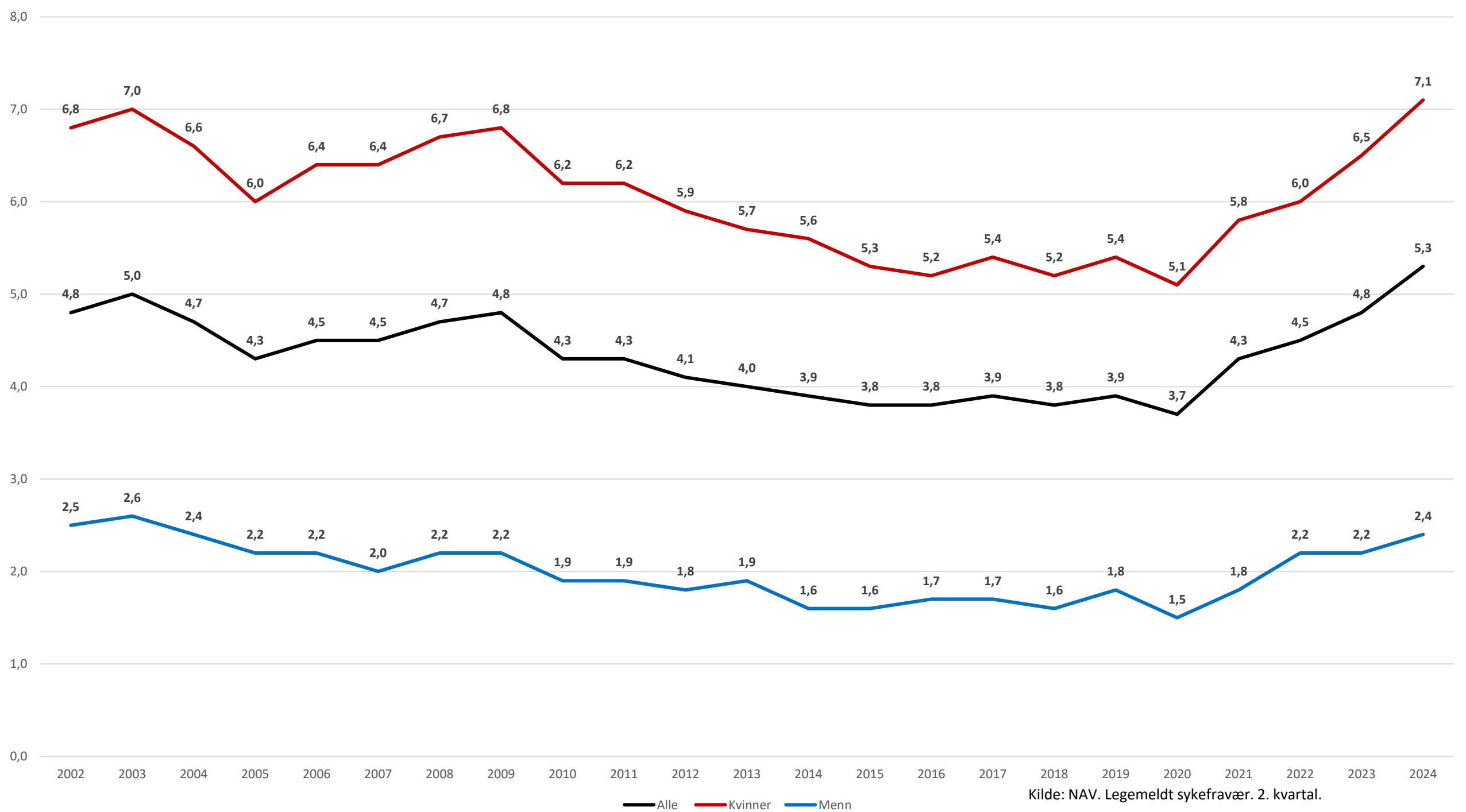

Legemeldt sykefravær

2. kvartal 2002 – 2024 innen statlig forvaltning for arbeidstakere under 40 år

Kilde: NAV. Legemeldt sykefravær. 2. kvartal.

— Alle — Kvinner — Menn

Hva har skjedd med sykefraværsprosenten siste år?

$$\frac{\text{Tapte dagsverk}}{\text{Avtalte dagsverk}} * 100$$

Antall sykmeldte ↑ *Tapte dagsverk per person* ↑

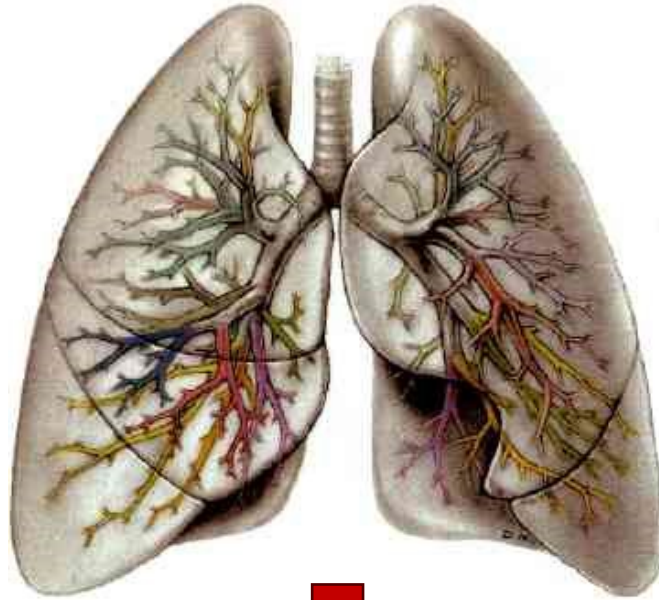
↑

↑

↑

Diagnoser med reduksjon siste år

Sykdommer i luftveiene

- 4,3 %

Påvist covid-19

- 72 %

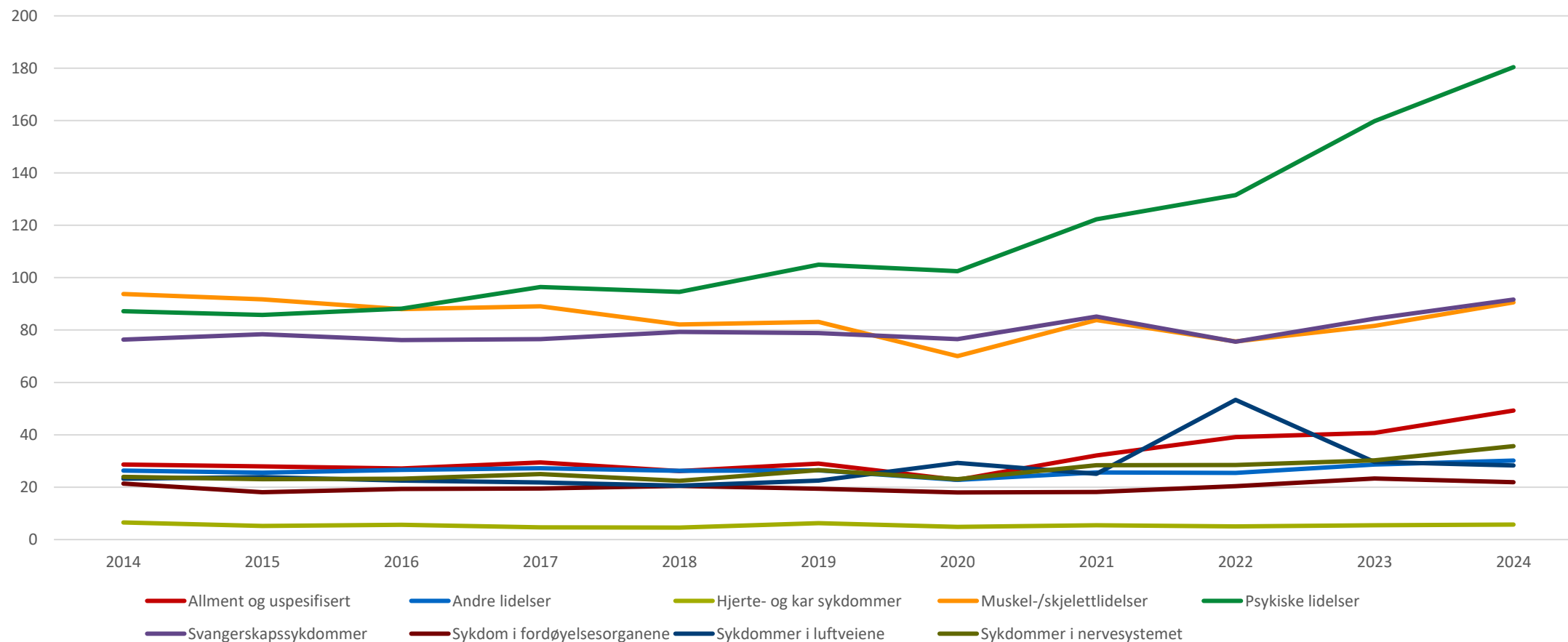
Har pandemien satt seg fast i sykefraværet?

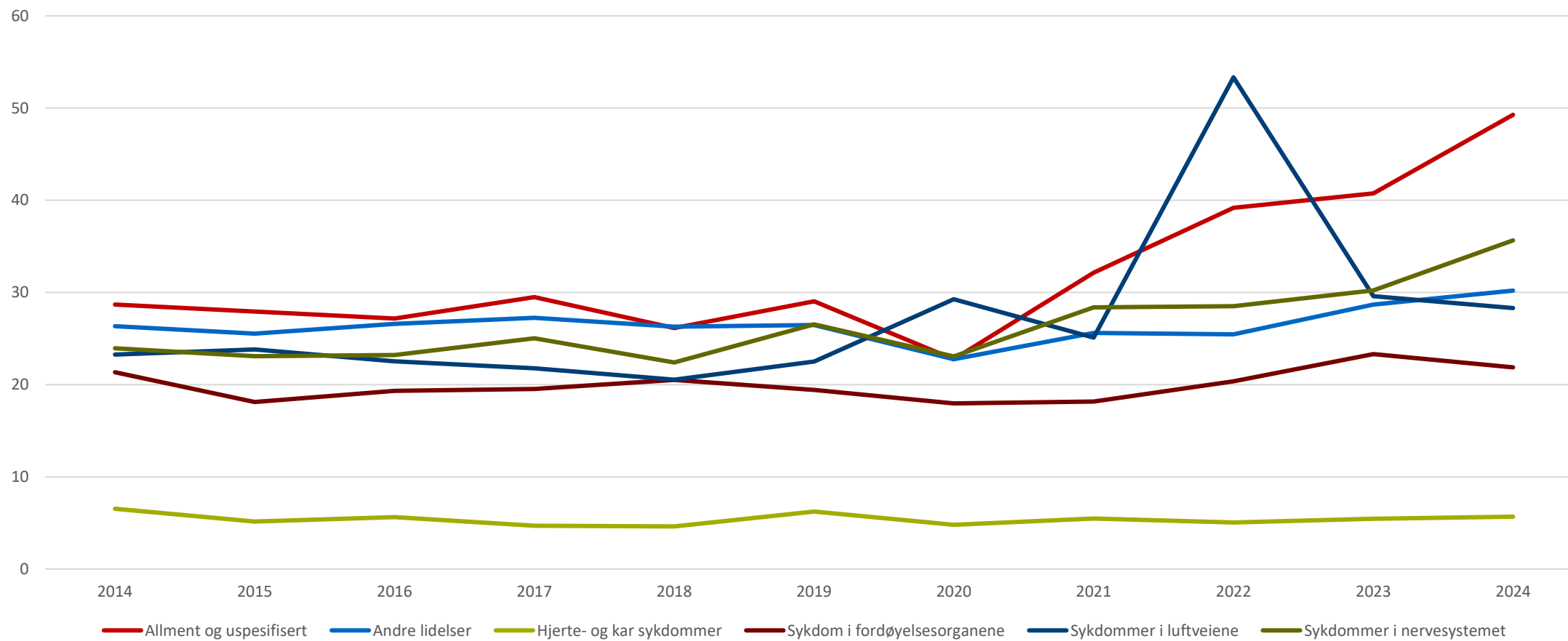
Tapte dagsverk per 10 000 avtalte dagsverk

$$\frac{\textit{Tapte dagsverk for diagnosegruppen}}{\textit{Alle avtalte dagsverk}} * 10\ 000$$

Tapte dagsverk per 10 000 avtalte arbeidsdager. Etter diagnosegrupper. 2. kvartal, 2014-2024

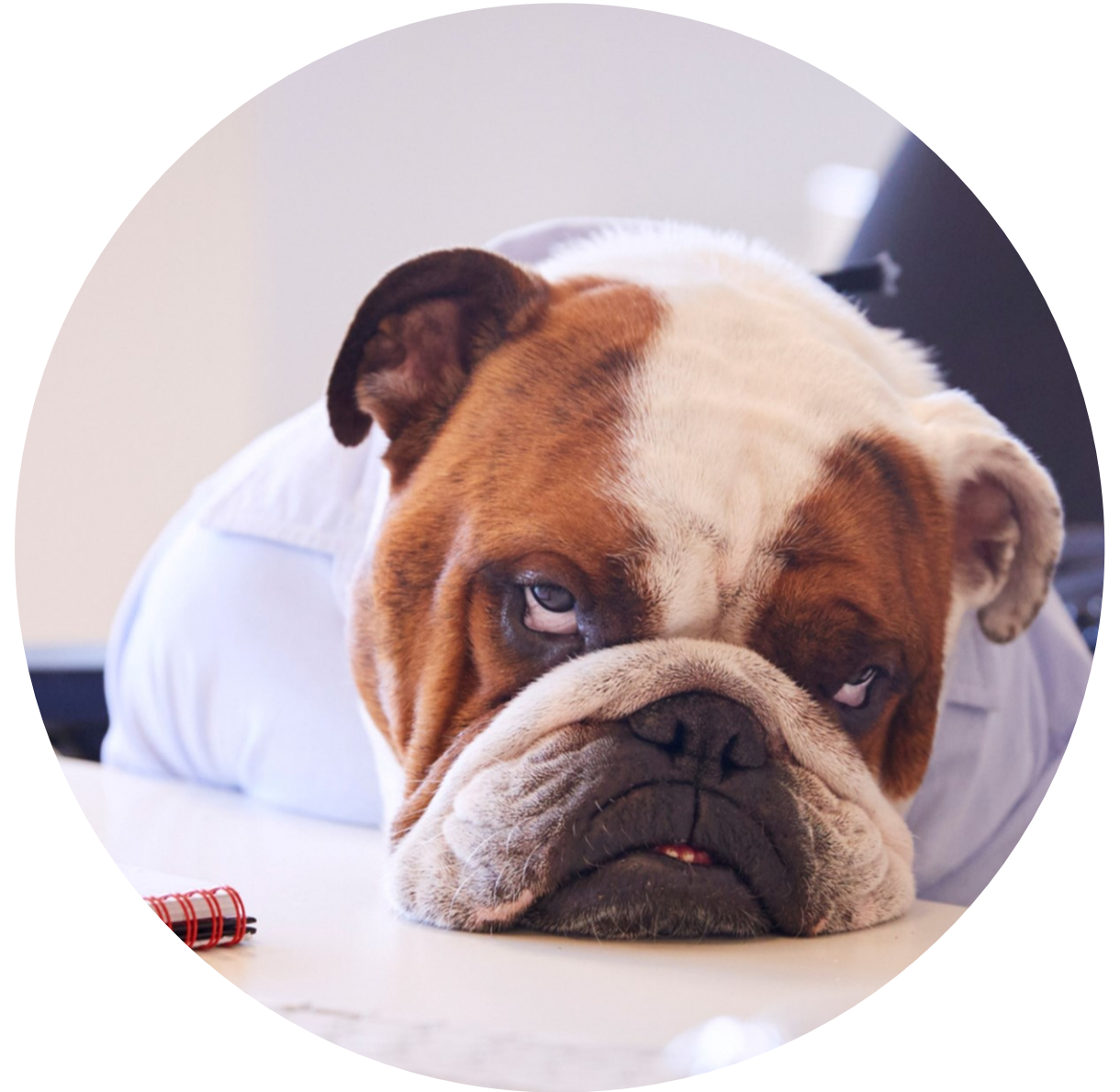

Tapte dagsverk per 10 000 avtalte arbeidsdager. Etter diagnosegrupper. 2. kvartal, 2014-2024

Slapphet/ tretthet (A04)

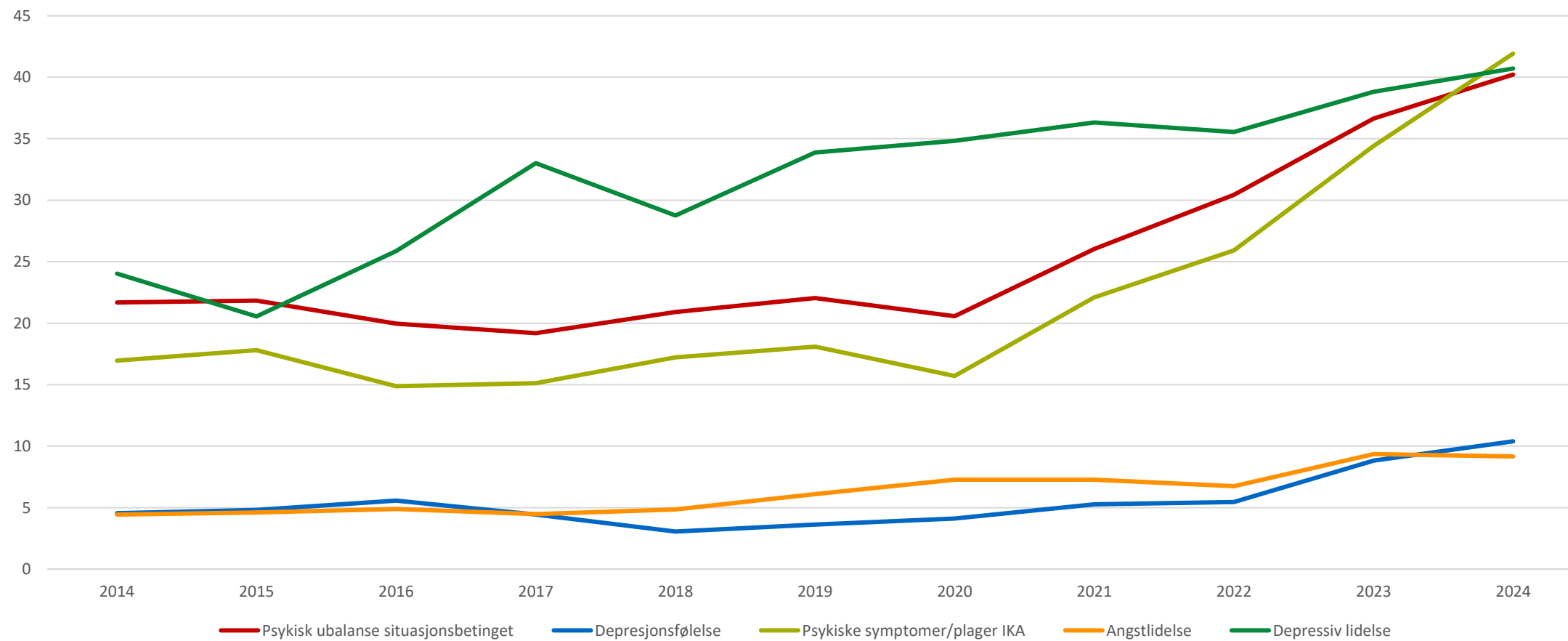
- **72 prosent** av gruppen allment og uspesifisert
- Økt betydelig etter pandemien og økte med **27 prosent** siste år
- **Doblet** siden 2019
- Risikoen for å bli sykmeldt med trøtthet og slapphet er **nesten fire ganger høyere** for personer som har vært sykmeldt med korona, sammenliknet med andre sykmeldte

Hvilke diagnoser forklarer mest av økningen?

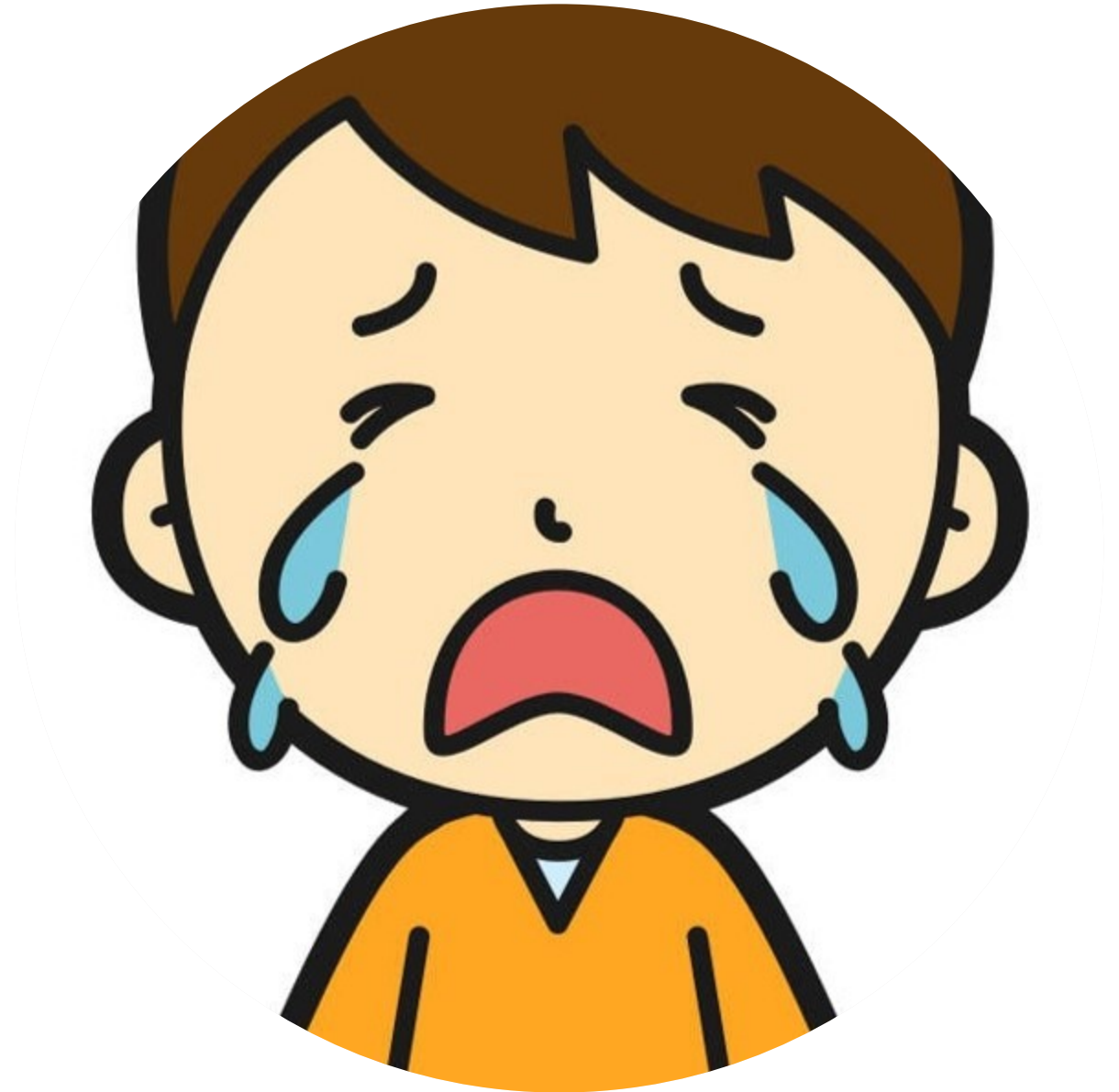
Diagnosegruppe	Prosentvis bidrag til økningen siste år
Allment og uspesifisert	18
Andre lidelser	3
Hjerte- og kar sykdommer	0
Muskel-/skjelettlidelser	19
Psykiske lidelser	43
Svangerskapssykdommer	15
Sykdom i fordøyelsesorganene	-3
Sykdommer i luftveiene	-3
Sykdommer i nervesystemet	11
Ukjent	-3

Utvikling i enkelte psykiske lidelser

Depresjonsfølelse (P03)

- **6 prosent** av gruppen psykiske lidelser
- Økt med **18 prosent** siste år

Psykisk ubalanse situasjonsbetinget (P02)

22 prosent av gruppen psykiske lidelser

- Økt med **10 prosent** siste år

Psykiske symptomer/ plager (P29) (utbrenthet)

- **24 prosent** av gruppen psykiske lidelser
- Økt med **22 prosent** siste år og mer enn doblet siden 2019

Uniformerte yrker

Nyheter, Arbeidsliv | Tøffere hverdag bak murene: Ansatte får angst, depresjon og PTSD

25 % av sykefraværet relatert til psykiske lidelser

29 % av sykefraværet relatert til psykiske lidelser

43 % av sykefraværet relatert til psykiske lidelser

Sykefravær med psykiske lidelser har økt med 4% siste år

Sykefravær med psykiske lidelser er redusert med 17% siste år

Sykefravær med psykiske lidelser har økt med 14% siste år

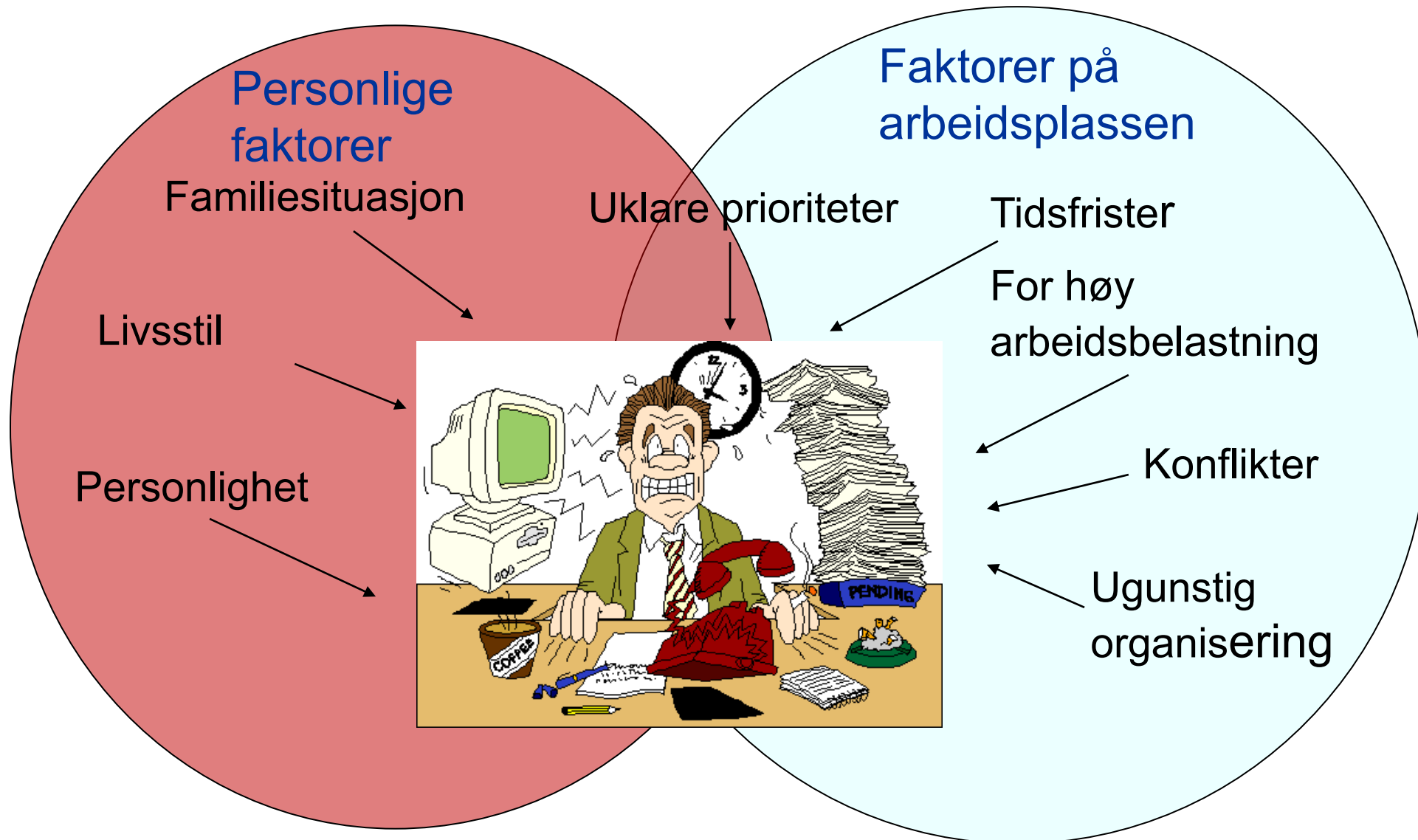
Løfte blikket fra tallene til menneskene

Stress/ utbrenthet 2024

Hva er løven i 2024?

«Utbrenthet»

- Resultat av overbelastning over tid
- Reduserte ressurser til å mestre
- Overbelastningsperiode: Kroppen klarer ikke å nyansere aktivering – mer sensitiv for stress
- Kanskje trenger personen litt hjelp til å finne ut hva som fungerer og til å prøve å se muligheter når alt kjennes håpløst
- Hjelp utenfra: Bedriftshelsetjenesten, NAV arbeidslivssenter..?

Hva er riktig medisin ved stress/ utbrenthet?

SYKMGDEN Sykmeldings

LEGEERKLÆRING VED S

Første attest for dette sykmeldingstilfellet

0.2 Forlengelse av sykmeldingstilfellet 0.3 Endringer

oplysninger om personen og om arbeidsforholdet

1.1 Navn, fornavn

1.2 Fødselsnummer

1.3 Adresse, postnummer og poststed

1.4 Giverens navn og adresse i det arbeidsforholdet som denne attesten gjelder for

Arbeidsforholdet/arbeidsmulighet

2.1 Startdato

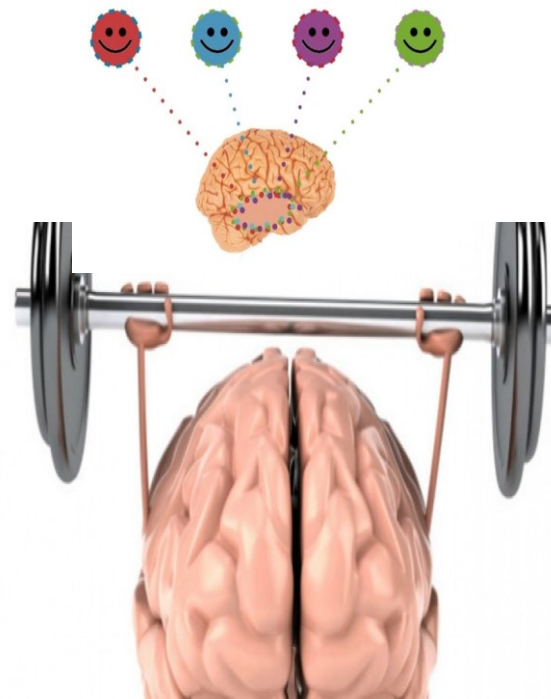
2.2 Første kons. (dato)

2.3 Telefonkons. (dato)

2.4 Arb. utført

2.5.1 Reisetilskudd fra (dato)

2.5.2 Reisetilskudd fra (dato)

Sykmelding?

Holde sengen?

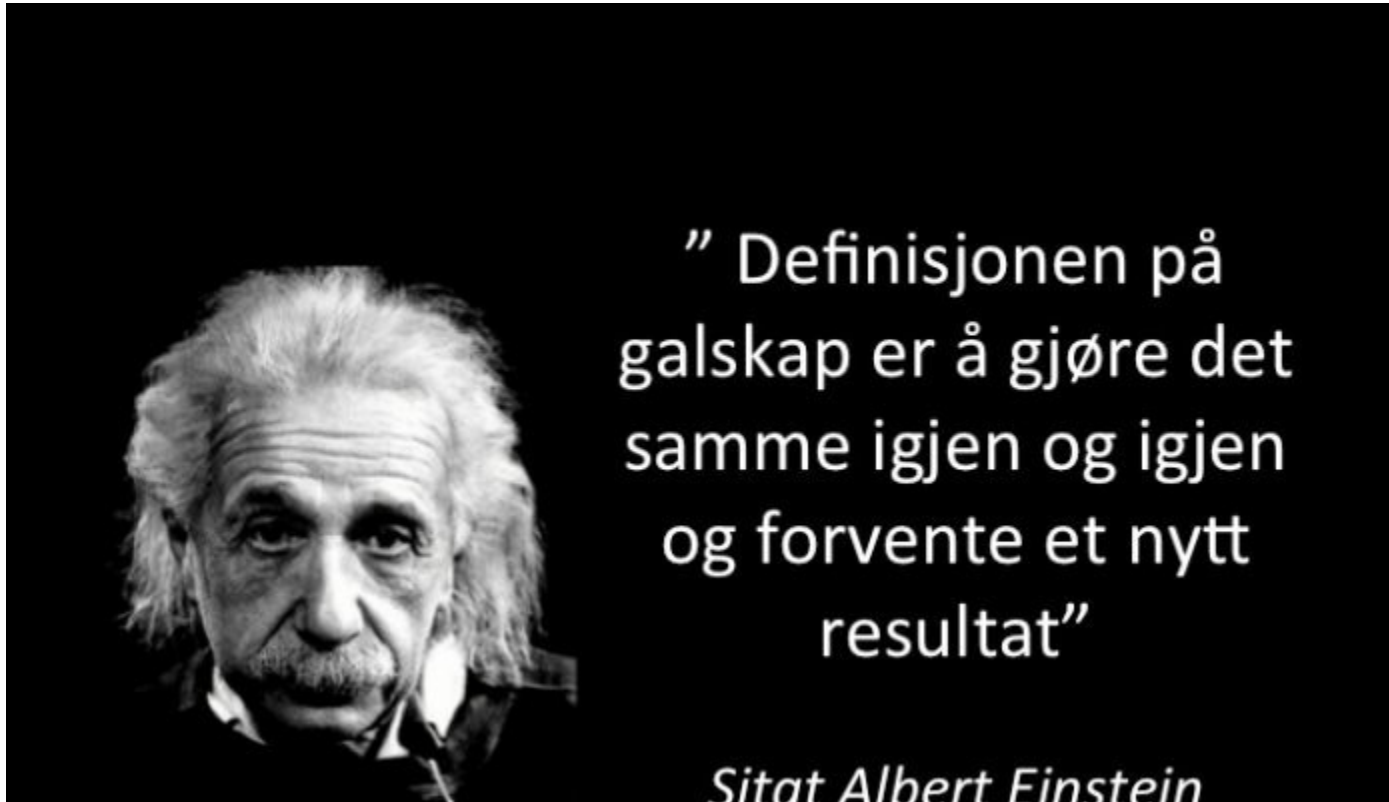
Fysisk aktivitet?

Løse denne floken?

Hva må gjøres annerledes ved retur til jobb?

Jobb og/ eller privat

Tilbake til jobb samtale?

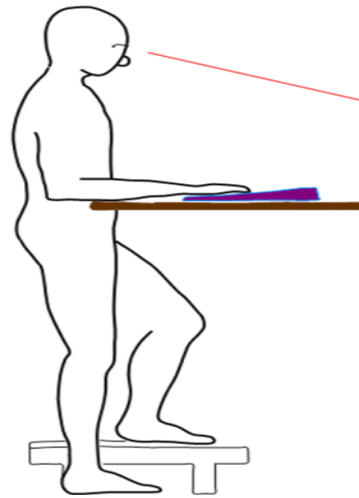

Eksempler på kartleggingsspørsmål ved tilrettelegging ved psykiske lidelser

- Mulighetene er avhengig av type jobb
- Hvilke arbeidsoppgaver er mest belastende og hvilke gir deg **energi**?
- **Emosjonelle krav** i møte mennesker?
- Krav til konsentrasjon i jobb med PC?
- Er det **uklare forventninger** til utførelse jobben?
- Kan vi bidra med å **prioritere** oppgavene?

Eksempler på kartleggingsspørsmål ved tilrettelegging ved muskel og skjelettplager

- Hva **provoserer** smertene og hvilke **oppgaver** kan du utføre uten at smertene øker?

Oppsummering

- Høyeste legemeldte sykefraværet på **22 år** for arbeidstakere under 40 år innen statlig forvaltning
- Størst **økning** for aldergruppen **30-34 år**
- Det **høyeste sykefraværet** er blant **kvinner** mellom **30-34 år**
- **34 prosent** av fraværet er relatert til psykiske lidelser
- **43 prosent** av økningen siste år skyldes økningen i psykiske lidelser
- **Kraftig økning** i psykiske symptomer og plager, psykiske sykdommer har holdt seg mer stabilt
- **Tilrettelegging** ved psykiske lidelser og muskel og skjelettlidelser